

Arányi Éva

Budapestre vonatkozó újságcikkek javaslatok

Osztályozás

Budapest tűzsúfoltságának enyhítésére

Vidéken telepítik az új üzemeket — Három év alatt jelentősen javul a víz- és gázellátás — Az országos lakásépítési program egynegyede a fővárosnak jut

325.331

"1958"

Forrás: *Hétfői Híradó*

Személy

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A Tervhivatalban rövidesen kollégiumi ülésen vitatják meg Budapest tűzsúfoltságának problémáját, ezen belül az ipar telepítési programját.

A Statisztikai Hivatal legutóbbi közleménye szerint Budapest lakossága 1958 első negyedében csak a vidékről a fővárosba áramló dolgozókkal és családtagjaikkal újabb 29 690 fővel szaporodott. Köztudomású, hogy ez a beáramlás a felszabadulás óta állandóan tart, és csupán 1955-től 1958-ig csaknem félmillióval növelte a főváros lakosainak számát. Ezt a vándorlást igen kis mértékben enyhítette az 1956-ig érvényben levő letelepedési rendelkezés, de természetesen a főváros túlnépesedésének problémáját ez sem oldhatta meg.

Nem oldhatta meg egyszerűen azért, mert ez a rendelkezés csupán „tüneti kezelés” volt. A probléma gyökerei ugyanis

a régi tőkés iparpolitikára vezethetők vissza, amely a közművekkel elátott fővárosban kifizetődőbbnek találta az iparfejlesztést.

Ugyanakkor azonban elmulasztotta a lakásépítést, amelynek az előbbi szükségszerűen követnie kellett volna. A felszabadulás után emelkedett a vidék ipari üzemének száma

is. Ennek ellenére még ma is Budapesten van az ország iparának 52 százaléka. A népi demokrácia 13 év alatt természetesen nem pótolhatta a kapitalizmus több évtizedes mulasztásait; annál kevésbé, mivel Budapest lakossága az elmúlt 20 esztendő alatt megkétszereződött,

A fővárosba irányuló vándorlás, amely az utóbbi években egyre nagyobb arányokat öltött, készítette állami szerveinket és tömegszervezeteinket arra, hogy mind többet és többet foglalkozzanak e sürgetővé váló probléma megoldásával.

A Hazafias Népfront Budapesti Bizottsága ezért rendezett ankétot nemrégiben Budapest tűzsúfoltságáról.

A párt és a kormány — a többi között — helyes iparfejlesztési politika kialakításával igyekszik megoldani a problémát. Erre mutat az a tény is, hogy a 3 éves terv ipari beruházásainak mindössze 20 százaléka jut Budapestre, s az is elsősorban az ipari üzemek rekonstrukciójára. A Budapestre tervezett új üzemek, illetve a meglévő üzemek bővítése helyett, **elsősorban vidéken fejlesztik az ipart.** A Tervhivatal tájékoztatása szerint már most tárgyalások folynak a Nehéz-

ipari, a Kohó- és Gépipari, valamint a Könnyűipari Minisztériummal

egyes Budapestre tervezett üzemeknek vidékre telepítésére Budapest tehermentesítése céljából.

Gépipari, műszer- és híradástechnikai üzemek létesítéséről van szó elsősorban: *Szombat-helyen, Sárváron, Kaposváron és Veszprém-Fajszon.* A beruházások csökkentése érdekében ezeket az üzemeket lehetőleg már meglévő épületekben helyezik el.

A felszólalók szerint igen sok lakást foglalnak el még **ma is a hivatalok.** Feltétlenül meg kell vizsgálni ezek áthelyezésének, de különösképpen a vidéki vállalatok Budapesten székelő központjainak problémáit. Olyan javaslat is felmerült, hogy a vidéki üzemek építsenek környékükön lakótelepeket, *lassák el azokat közművekkel és kulturális központokkal.*

A tűzsúfoltság legkirívóbb tünete a fővárosi lakáshiány. Az ankét résztvevőinek véleménye szerint súlyosbítja a helyzetet az a várható tény, hogy

a csökkenő ütemű fővárosi iparfejlesztés ellenére is újabb 28 000 fővel növekszik majd a hároméves terv során Budapest lakossága.

Nem szólva a természetes szaporodásról. A nagyarányú lakásépítkezés tehát csak némi-
leg enyhítheti majd a súlyos lakáshelyzetet, annak ellenére, hogy az országos lakásépítés 25 százaléka esik a fővárosra. Ezért az ankét több résztvevőjének véleménye szerint — célszerű lenne,

ha a munkaadók elsősorban budapesti lakosokat alkalmaznának.

A budapesti lakásépítkezésekkel egyidőben a közműveket is fejlesztik. A vízkérdés megoldására körülbelül százmillió forintot fordít az állam, tehát a *vízellátás 1961-re kielégítően megoldódik.* 1960-61-ben üzembe helyezik a *sztálinvárosi* kokszolóművet is, amelynek termelése lehetővé teszi a kielégítő gázszolgáltatást: *35 millió köbméterrel növelik a főváros gázellátását.*

Arányi Éva